

Uchwała Nr V/108/2017
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 7 czerwca 2017 roku

**w sprawie opinii dotyczącej możliwości spłaty pożyczki zaciąganej przez
Gminę Budziszewice**

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561) i art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późniejszymi zmianami) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Tomasz Karwicki	- przewodniczący
2. Roman Drozdowski	- członek
3. Krzysztof Kozik	- członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie możliwość spłaty pożyczki zaciąganej przez Gminę Budziszewice w Banku Gospodarstwa Krajowego do wysokości 312.718,00 zł (słownie: trzysta dwanaście tysięcy siedemset osiemnaście złotych zero groszy) na wyprzedzające finansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi w miejscowości Zalesie” realizowanej w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, z istotnymi uwagami zawartymi w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

W dniu 2 czerwca 2017 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynął wniosek Wójta Gminy Budziszewice z dnia 26 maja 2017 roku, znak: FnB.3051.6.2017 o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty pożyczki zaciąganej w Banku Gospodarstwa Krajowego do kwoty 312.718,00 zł (słownie: trzysta dwanaście tysięcy siedemset osiemnaście złotych zero groszy) na wyprzedzające finansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi w miejscowości Zalesie” realizowanej w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Opinia Składu Orzekającego, wyrażona w sentencji niniejszej uchwały, poprzedzona została analizą:

- uchwały nr XIX/110/2016 Rady Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2017 rok, w szczególności w zakresie limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późniejszymi zmianami), z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr XIX/111/2016 Rady Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Budziszewice na lata 2017-2022, a także prognozy kwoty długu stanowiącej część tejże prognozy, z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr XXII/132/2017 Rady Gminy Budziszewice z dnia 9 maja 2017 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie w ramach PROW 2014-2020.

Uchwałą nr XXII/132/2017 z dnia 9 maja 2017 roku Rada Gminy Budziszewice postanowiła zaciągnąć pożyczkę w Banku Gospodarstwa Krajowego do wysokości 312.718,00 zł (słownie: trzysta dwanaście tysięcy siedemset osiemnaście złotych zero groszy) na wyprzedzające finansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi w miejscowości Zalesie” realizowanej w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W niniejszej uchwale wskazano, że pożyczka przeznaczona będzie na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy w 2017 roku, zaś jej spłata nastąpi po otrzymaniu środków z budżetu Unii Europejskiej. Z założeń przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Budziszewice oraz dodatkowych wyjaśnień złożonych przez Skarbnika Gminy Budziszewice wynika, że spłata pożyczki nastąpi w 2018 roku.

Działaniem swym Rada Gminy Budziszewice wypełniła dyspozycję normy zawartej w art. 89 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późniejszymi zmianami), zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, bowiem zaciągana pożyczka mieści się w ustalonym przez Radę Gminy Budziszewice limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie planowanego deficytu, w tym na wyprzedzające finansowanie zadań finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Budziszewice wynika, że dług na koniec roku 2017, przy założeniu osiągnięcia dochodów na poziomie wskazanym w prognozie wynosić będzie 2.260.772,00 zł (dwa miliony dwieście

sześćdziesiąt tysięcy siedemset siedemdziesiąt dwa złote zero groszy), a zatem kształtować się będzie na poziomie 21,39% planowanych dochodów budżetu ogółem. W stosunku do wykonania roku 2016 prognozowany dług Gminy na koniec 2017 roku zwiększa się o kwotę 1.700.100,00 zł.

Podkreślić należy, że zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu ustalany jako średnia arytmetyczna relacji z trzech poprzedzających lat – dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu tej jednostki.

Mając na względzie obowiązujące zasady liczenia dopuszczalnego poziomu obciążeń budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji i potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń, a które to zasady zostały określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych, Skład Orzekający przy wydaniu niniejszej opinii wziął pod uwagę dane wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Budziszewice (*ze zmianami dokonanyymi do dnia 9 maja 2017 roku*), w tym dane dotyczące prognozy kwoty długu na lata 2017-2022, z których wynika, że obciążenie budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań nie przekroczy wskaźnika liczonego na podstawie art. 243 uprzednio opisanej ustawy.

Jednakże zdaniem Składu Orzekającego należy zwrócić uwagę, że w latach 2018-2019 wskaźnik planowanych spłat zobowiązań jest możliwy do osiągnięcia przy zastosowaniu wyłączeń na podstawie art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem z kwoty zobowiązań do spłaty wyłączeniu podlegają kwoty spłat kredytów i pożyczek zaciągnięte na finansowanie projektów realizowanych z udziałem środków UE wraz z należnymi odsetkami. W przypadku Gminy Budziszewice wskaźnik spłaty zobowiązań do dochodów ogółem oraz dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia w roku 2018 przedstawia się następująco: 13,49% (po uwzględnieniu wyłączeń 2,94%) / 8,25%. Z kolei w roku 2019 wskaźniki te wynoszą: 9,94% (po uwzględnieniu wyłączeń 4,41%) / 7,83%. W związku z tym należy zwrócić uwagę, że w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostaną przekazane albo po ich przekazaniu zostanie orzeczony ich zwrot, Gmina nie będzie mogła emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji, o której mowa w ust. 1, uwzględniając w tej relacji kwotę zobowiązań związaną z: 1) nieprzekazanymi środkami lub środkami, w stosunku do których orzeczono zwrot; 2) niespełnieniem warunków, o których mowa w ust. 3 (art. 243 ust. 4 ustawy o finansach publicznych).

Reasumując Skład Orzekający podkreśla, że wskazane w wieloletniej prognozie finansowej wskaźniki ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji dochodów Gminy Budziszewice (zarówno dochodów bieżących, jak i dochodów majątkowych, w tym uzyskania refundacji ze środków budżetu UE), jak również utrzymania założonego poziomu wydatków

oraz osiągnięcia zakładanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi (nadwyżek operacyjnych). Przy powyższym Skład Orzekający zwraca uwagę, że wiąże się to z koniecznością konsekwentnego działania w zakresie pozyskiwania zaplanowanych dochodów, jak również dyscypliny w ponoszeniu wydatków. Jest to tym bardziej istotne, że Wójt Gminy Budziszewice podjął dwa zarządzenia (nr 11/2017 z dnia 7 marca 2017 roku i nr 14/2017 roku), na podstawie których zaciągnięto w 2017 roku już dwie pożyczki krótkoterminowe odpowiednio w kwocie 185.563,00 zł i 158.931,00 zł na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowanych zadań pod nazwą: „Przebudowa dróg na terenie Gminy Budziszewice – ul. Osiedlowa” realizowanej w ramach operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz „Przebudowa drogi w miejscowości Teodorów” realizowanej w ramach operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Nadto Rada Gminy Budziszewice uchwałą nr XXI/126/2017 z dnia 30 marca 2017 roku postanowiła zaciągnąć pożyczkę długoterminową w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 144.951,00 zł na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowanych zadania pn. „Przebudowa dróg na terenie Gminy Budziszewice: Węgrzynowice” realizowanej w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Jednocześnie Skład Orzekający przypomina, że na organach Gminy spoczywa obowiązek bieżącego monitorowania wykonania budżetu i analizy wpływu tego wykonania na założenia przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Budziszewice, a także wprowadzenia na tej podstawie ewentualnych korekt przyjętych wielkości.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię pozytywną z istotnymi uwagami.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.